

cutting through complexity™

Csökkenthető-e az államadósság a versenyképesség növelése nélkül?

- László Csaba, Senior Partner
- KPMG Tanácsadó Kft.
- 2013. szeptember

Növekedés, államadósság, hiány

- GDP-növekedés hatása az államadósságra
- GDP-növekedés hatása az államháztartási hiányra
- Reálkamatláb változásának hatása az államadósságra
- Reálkamatlábak változásának hatása az államháztartási hiányra
- Versenyképesség és növekedés

Kiinduló paraméterek

Alapváltozat:

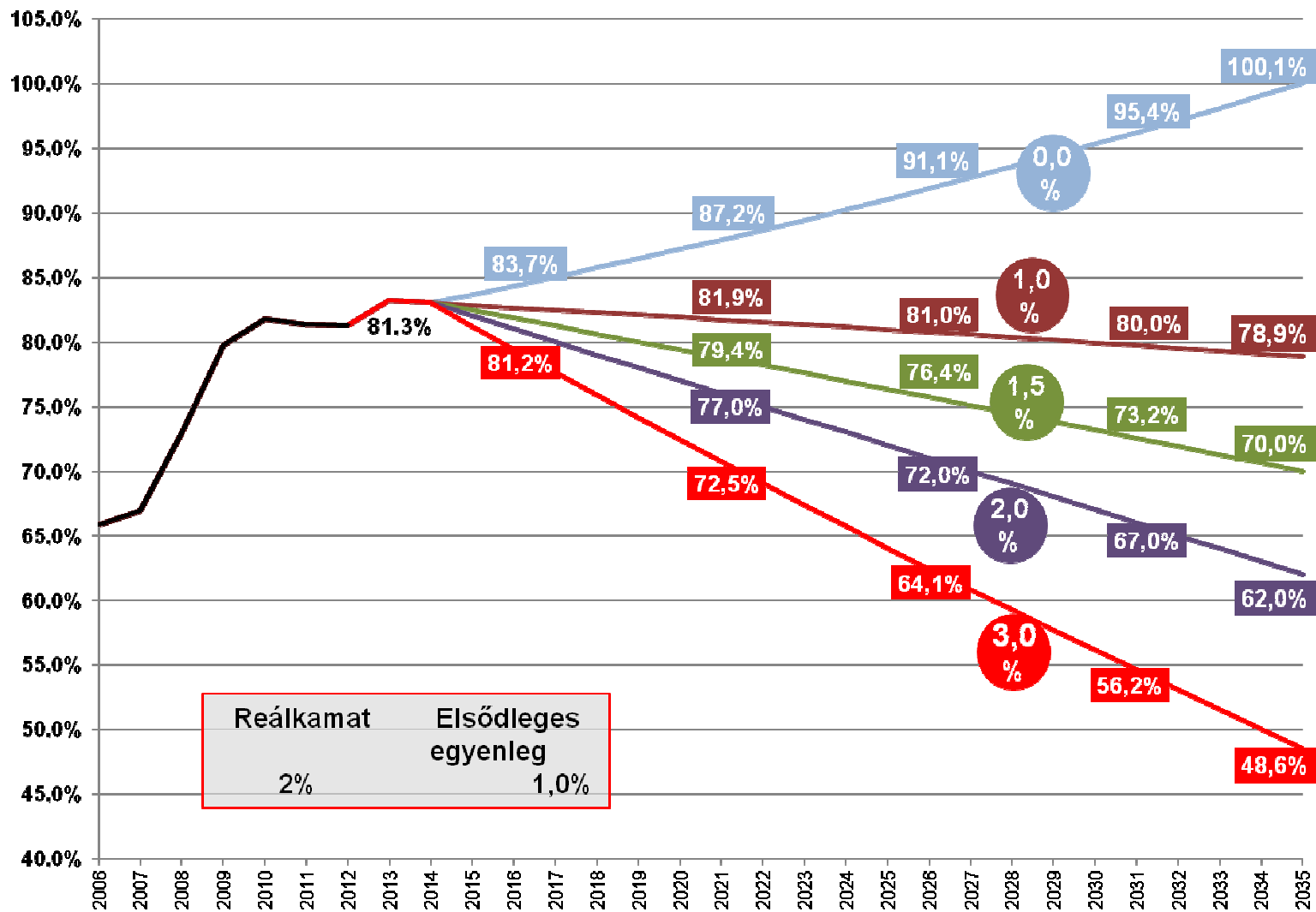
- 1,5 % éves GDP-növekedés
- 1 % elsődleges államháztartási egyenleg
- 2 % éves reálkamat

Kormányzati célkitűzések

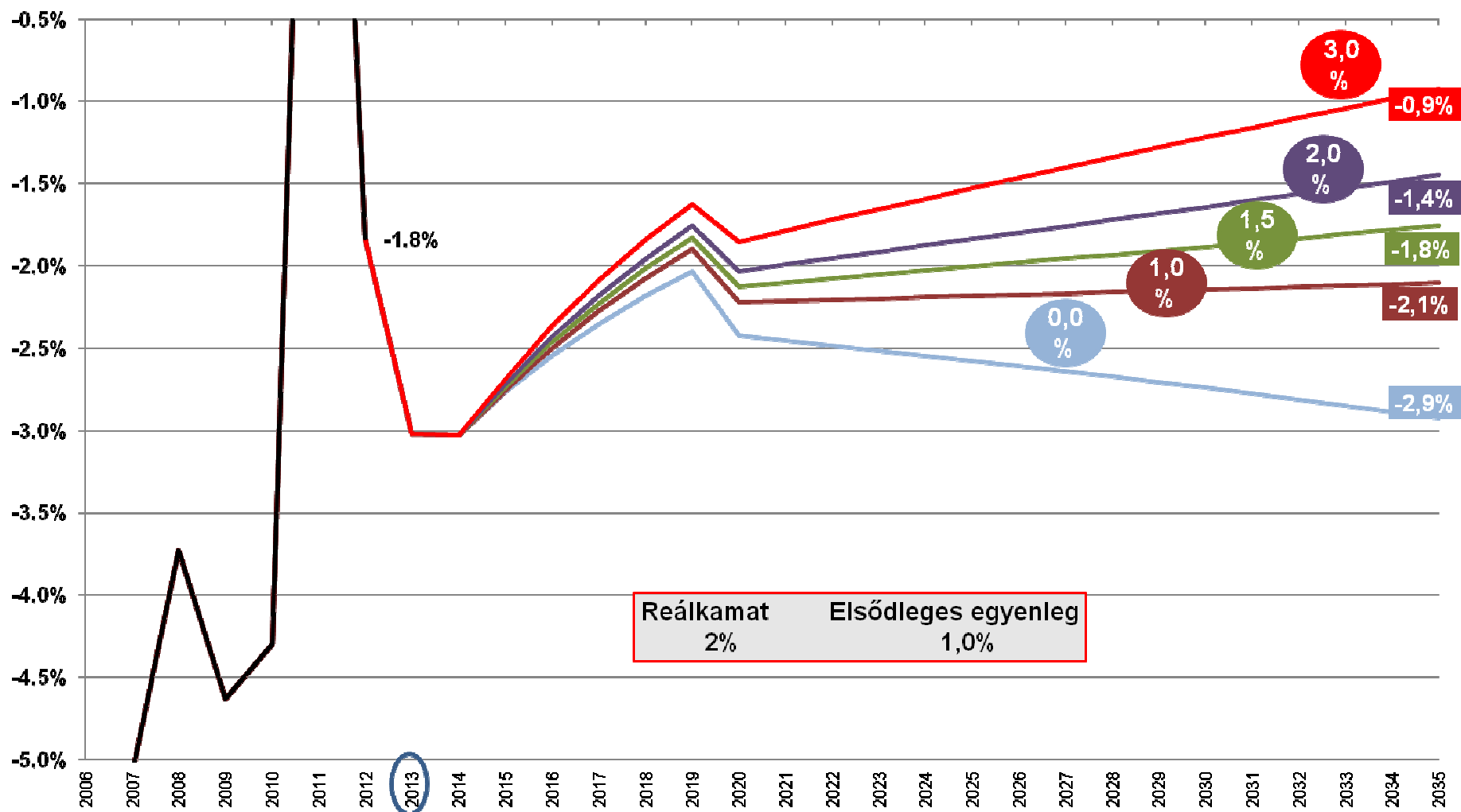
Eltérés az előző konvergenciaprogramhoz képest

	2012	2013	2014	2015
<u>GDP növekedése (%)</u>				
2011. évi konvergencia program	3	3,2	3,3	3,5
2012. évi konvergencia program	0,1	1,6	2,5	2,5
2013. évi konvergencia program	-1,7	0,7	1,9	2,3
<u>Bruttó államadósság</u> (a GDP %-ában)				
2011. évi konvergencia program	72,1	69,7	66,7	64,1
2012. évi konvergencia program	78,4	77	73,7	72,7
2013. évi konvergencia program	79,2	78,1	77,2	76,1

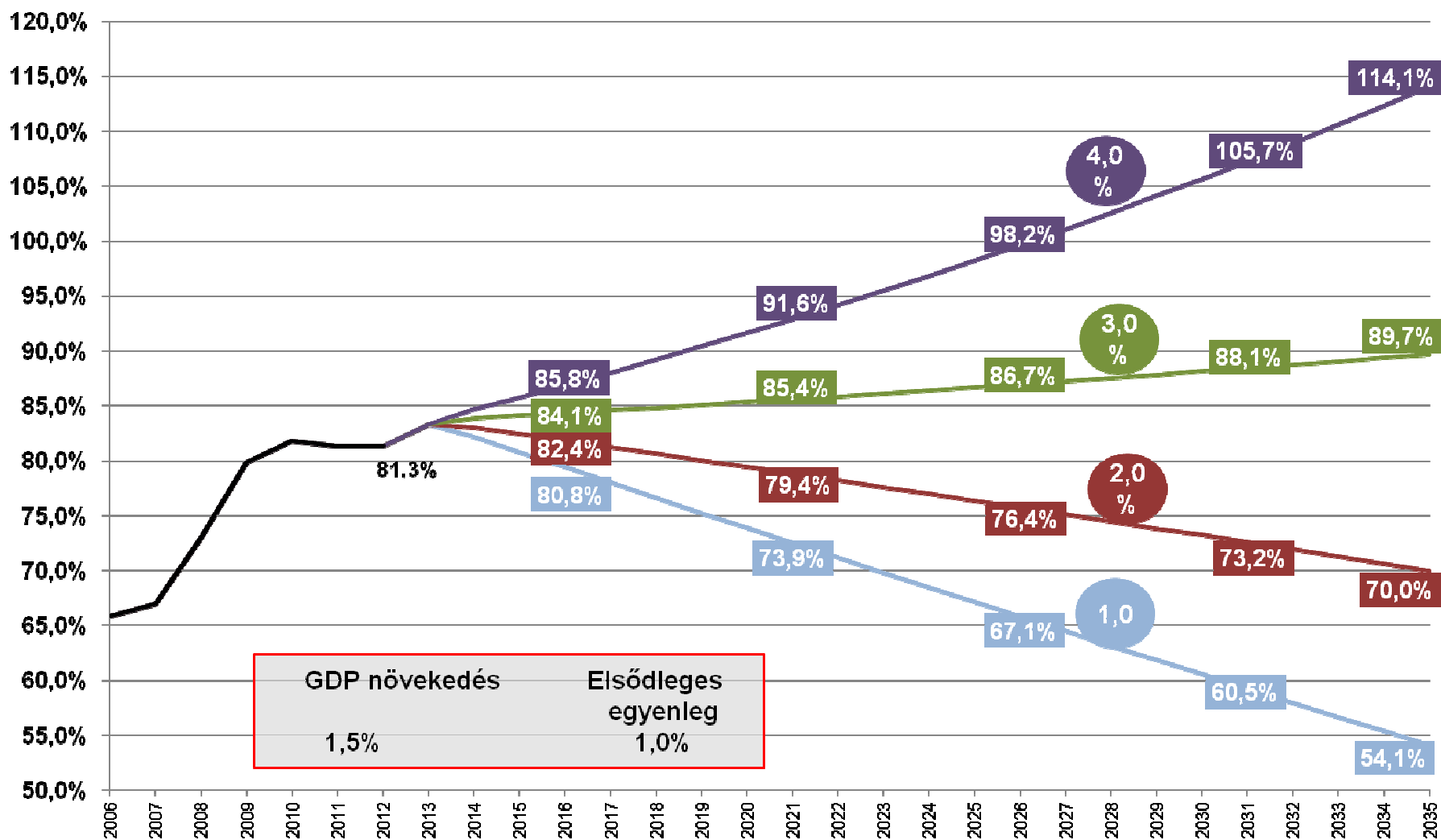
Államadósság alakulása változó mértékű GDP-növekedés esetén

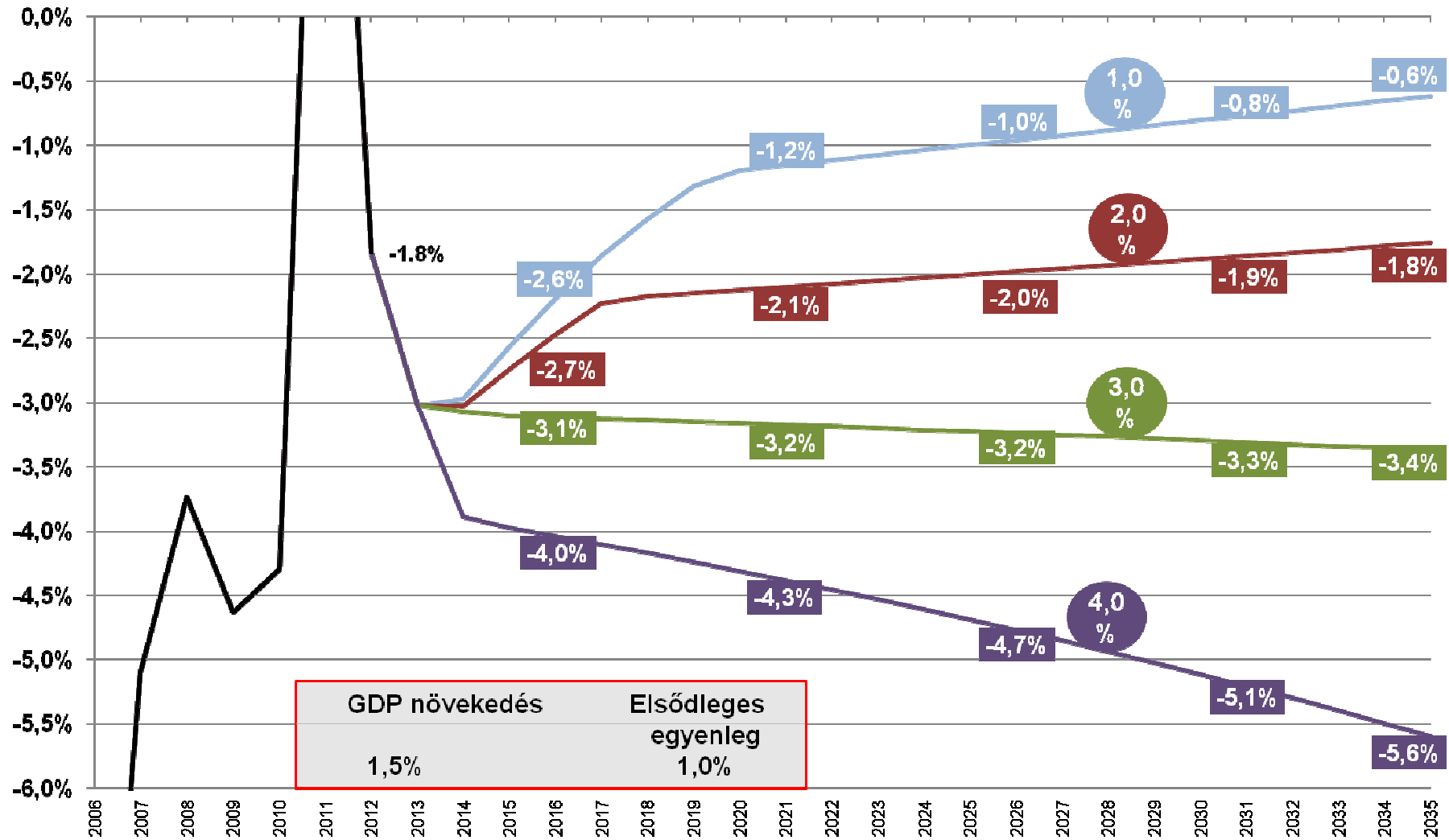
Államháztartási hiány alakulása változó mértékű GDP-növekedés esetén

Államadósság alakulása változó mértékű reálkamat esetén

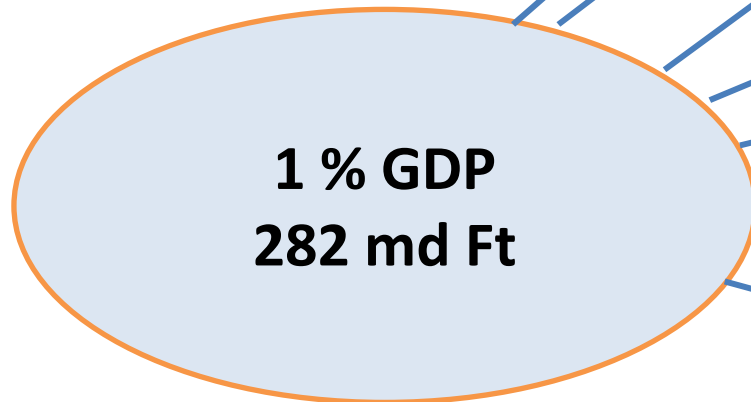

Államháztartási hiány alakulása változó mértékű reálkamat esetén

Mennyi az annyi?

2012. évi GDP folyó áron
(KSH):
28 276 milliárd Ft

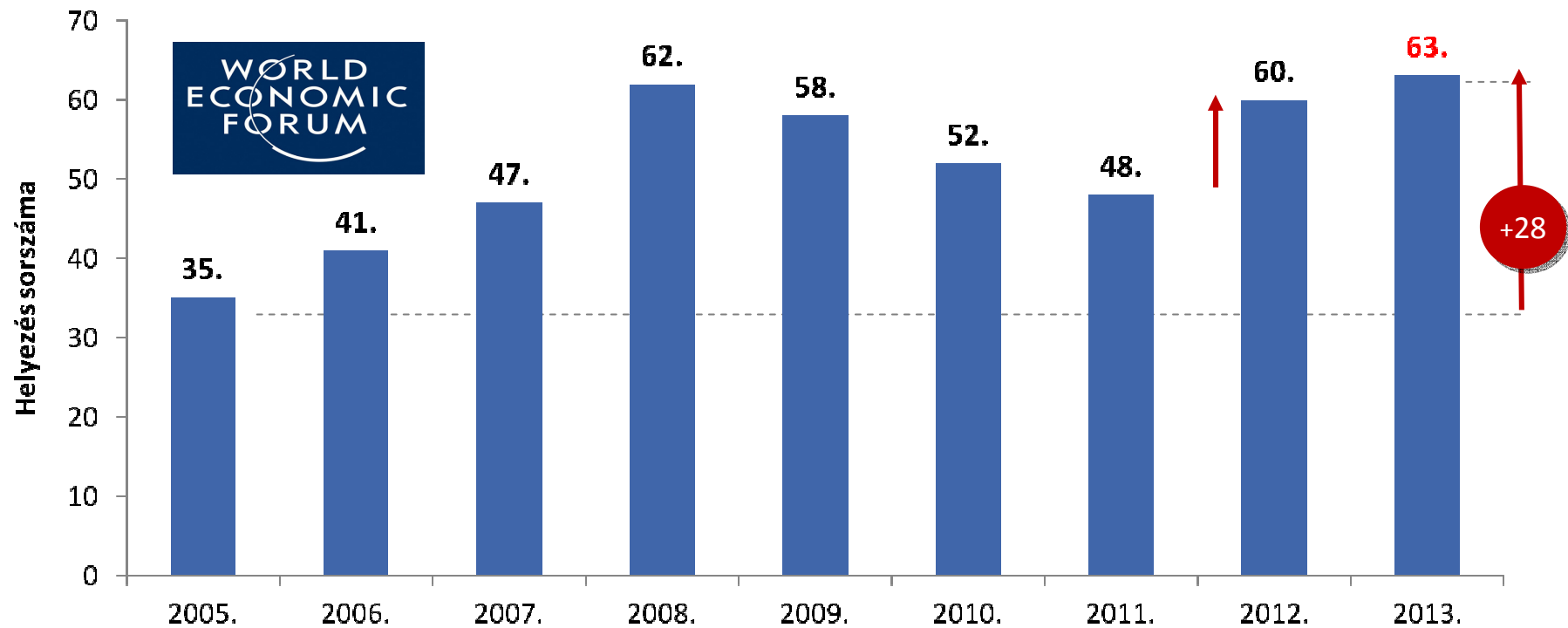

- Társasági adó 82,6%-a
- ÁFA közel 20 %-a
- Éves nyugdíjkiadás több mint 10 %-a
- Rend és közbiztonság 90 %-a
- Felsőoktatás több mint fele
- Egészségügyi kiadás negyede
- 4 és félszerese a teljes külügyi kiadásoknak

(2012. évi költségvetési zárszámadás adatai alapján)

Helyünk a Globális Versenyképességi Ranglistán

148 országot vizsgálva Magyarország összesített indikátorok alapján elért helyezése:

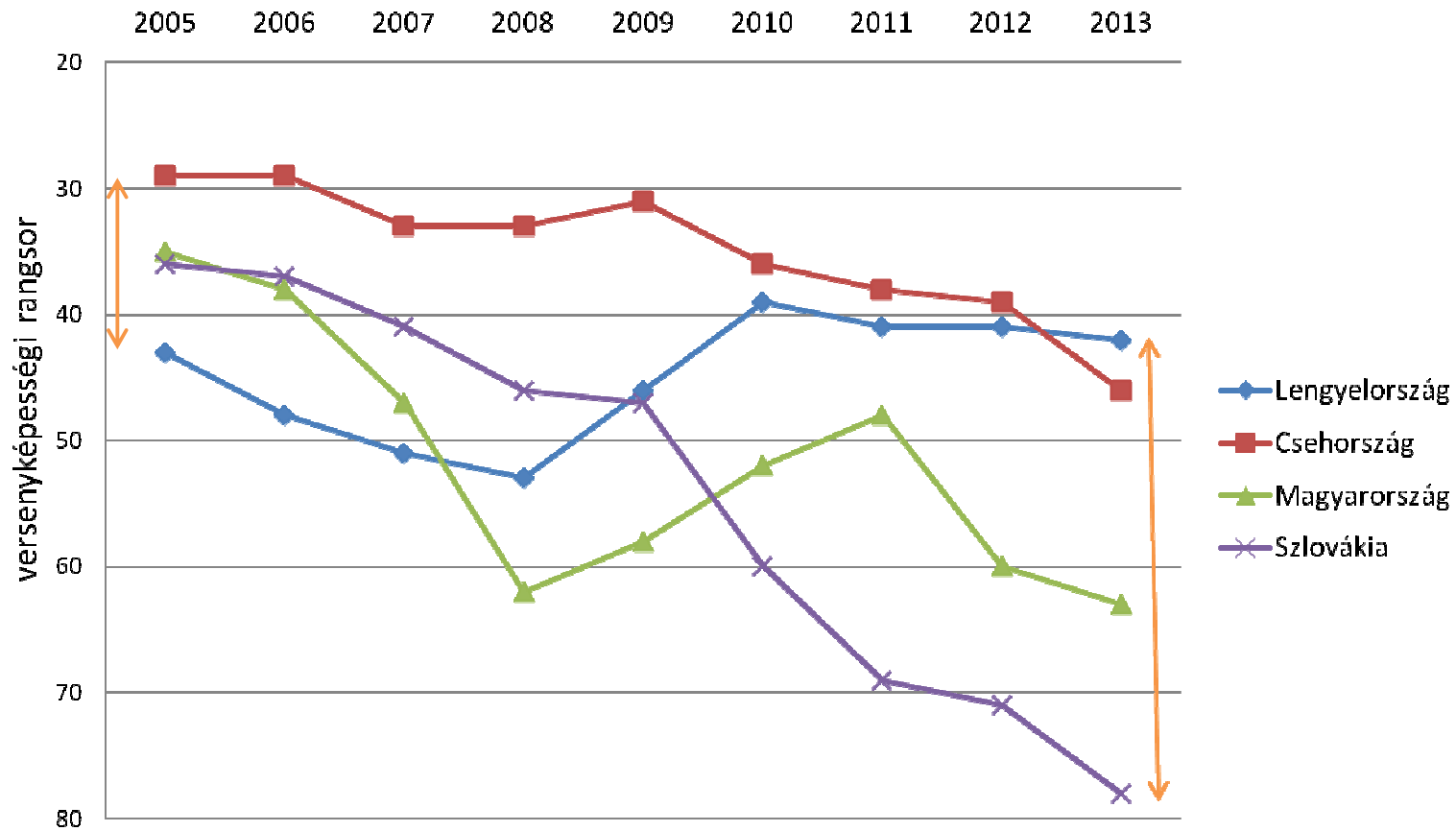

2005. évhez képest 28 helyet estünk vissza!

Versenyképességi helyzetkép és rangsor Közép-Kelet-Európában

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Magyarország	38	47	62	58	52	48	60	63
Lengyelország	48	51	53	46	39	41	41	42
Csehország	29	33	33	31	36	38	39	46
Szlovákia	37	41	46	47	60	69	71	78
Szlovénia	33	39	42	37	45	57	56	62
Románia	68	74	68	64	67	77	78	76
Bulgária	72	79	76	76	71	74	62	57
Horvátország	51	57	61	72	77	76	81	75
Országok száma	122	131	134	133	139	142	144	148

A V4 országok helyezését alakulása

Regionális helyzetkép – Visegrádi 4-ek (a mérés 12 pillére, 1-7 skálán)

A V4 országok versenyképességi pontszámai az egyes pillérekben

	Lengyelország		Csehország		Szlovákia		Magyarország	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
Intézményi háttér	4,1	4	3,7	3,6	3,4	3,3	3,7	3,7
Infrastruktúra	3,9	4	4,8	4,7	4,2	4,1	4,4	4,4
Makro. környezet	4,6	4,9	5,2	5	4,9	4,9	5,2	4,5
Eü. és alapoktatás	6	6	5,9	5,8	6	6,1	5,9	5,9
Felsőoktatás és szakkép.	4,9	4,9	4,9	4,9	4,5	4,4	4,7	4,7
Árpiaci hatékonyság	4,4	4,3	4,5	4,4	4,4	4,2	4,3	4,2
Munkaerő piaci hatékonyság	4,5	4,2	4,3	4,2	4,2	4,2	4,3	4,2
Pénz- és tőkepiac fejlettség	4,6	4,5	4,3	4,2	4,4	4,5	4	3,9
Technológiai háttér	4,7	4,5	5,1	4,9	4,5	4,2	4,4	4,4
Piacméret	5,1	5,1	4,5	4,5	4	4	4,3	4,3
Üzleti, gazdasági komplexitás	4,1	4,1	4,5	4,4	4	4	3,7	3,7
Innováció	3,3	3,2	3,8	3,7	3	3	3,6	3,5

Forrás: WEF, Tárki, Portfolio.hu

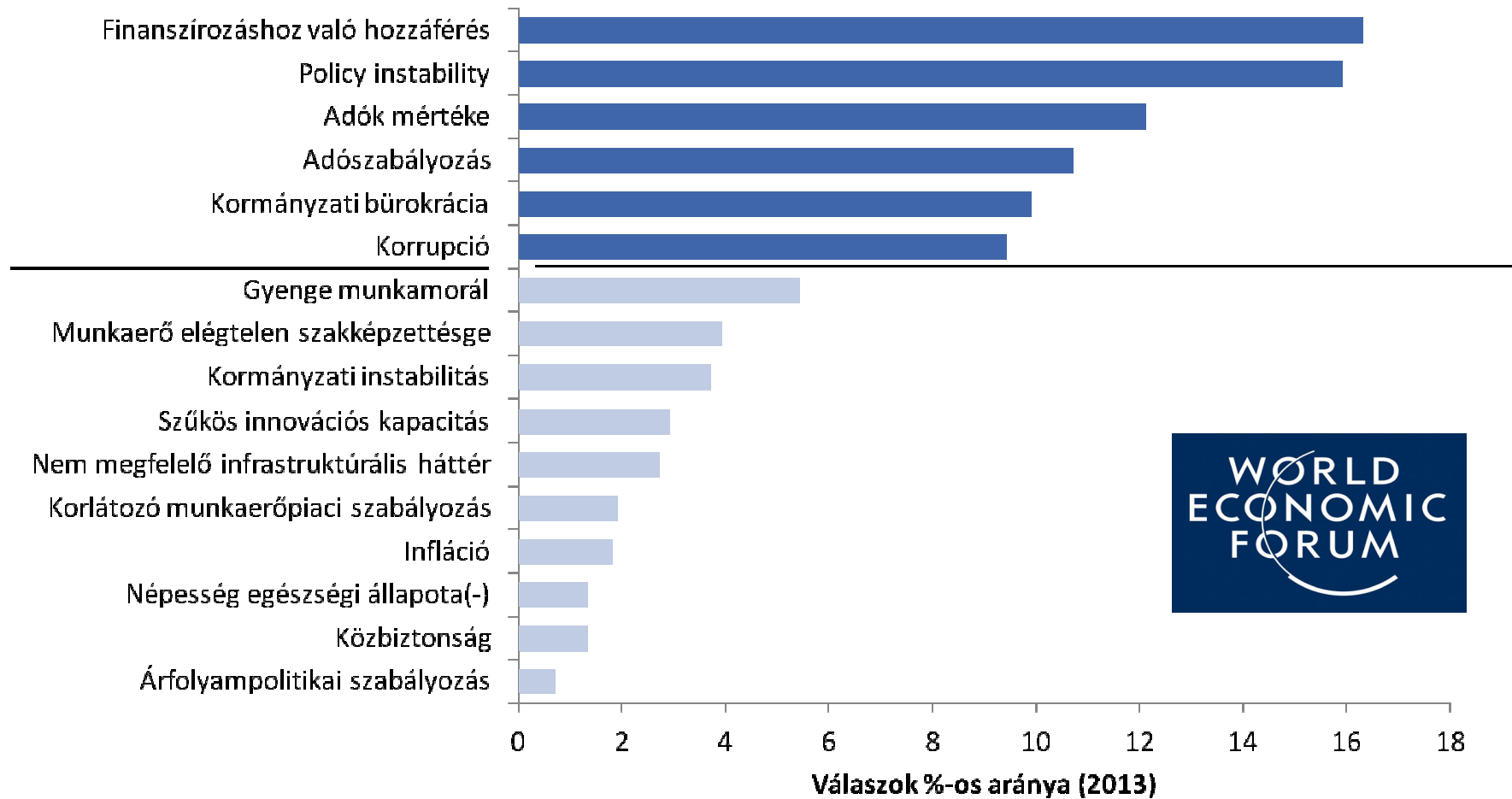
* a nagyobb érték a jobb, sárgával a legjobb, szürkével a legrosszabb érték

Nincs olyan tényező, amelyben Magyarország a térség legjobbjá lenne.

Magyarország - legproblémásabb területek

WEF kérdés: Nevezze meg a magyar üzleti környezet legproblemátikusabbnak tartott területét!

Intézményrendszer

	2009	2010	2011	2012	2013
Tulajdon jogi védelme	57	66	66	93	103
Politikusokkal szembeni közbizalom	111	128	130	128	129
Kivételezés a kormányzati döntéshozatalban	114	109	85 (2.6)	107	116 (2.5)
Közpénzekkel való kormányzati gazdálkodás	127	126	115	109	110
Kormányzati adminisztratív terhek	130	134	135	138	140
Jogrendszer hatékonysága üzleti viták kezelésében	99	92	91	117	113

Intézményi háttér

(folyt.)

	2009	2010	2011	2012	2013
Kormányzattal szembeni jogérvényesítés esélyei	99	114	119	135	138
Kormányzati döntéshozatal átláthatósága	113	94	81	115	132
Üzleti szféra magatartásának etikussága	98	105	105	98	92
Vállalati menedzsment és irányítás hatékonysága	84	68	69	94	120
Befektetők védelmének erőssége	74	99	100	101	107

INTÉZMÉNYI HÁTTÉR MINDEN MÁS VERSENYKÉPESSÉGI TÉNYEZŐRE HATÁSSAL VAN

Munkaerőpiac hatékonyságának értékelése

	2009	2010	2011	2012	2013
Adózás munkát ösztönző hatása	-	-	-	-	132
Az ország tehetségmegtartó ereje	85	99	121	129	126
Az ország tehetség vonzó ereje	-	-	-	-	115
Szakmai menedzsmentre való támaszkodás	85	67	63	90	114

Árupiac hatékonyságának értékelése

	2009	2010	2011	2012	2013
Adózás beruházásösztönző hatása	-	-	-	134	135
Teljes adómérték (profit %-ában)	104	115	114	114	116
Vevői szofisztikáltság (mi alapján döntenek)	93	101	108	123	125

Pénz- és tőkepiac fejlettsége

	2009	2010	2011	2012	2013
Helyi tőkepiacon keresztüli finanszírozás	100	111	110	114	110
Hitelekhez való hozzájutás	79	86	93	114	123
Kockázati tőke elérhetősége	94	105	117	115	122

Versenyképességi tényezők alakulása

Infrastruktúra	2009	2010	2011	2012	2013
Légi közlekedési infrastruktúra minősége	62	66	66	91	101
Technológiai felkészültség					
FDI és a technológiai transzfer	26	25	11	12	15
Üzleti szofisztikáltság					
Hatáskör delegálására való hajlandóság	115	108	121	126	127
Innováció					
Vállalati K+F kiadások	85	75	81	103	108
Kormányzati közbeszerzések magas tech. szintű termékekre	118	106	90	110	114

Szélsőértékeink

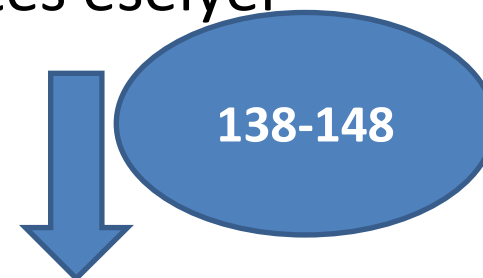
(148 ország viszonylatában)

1. - 10. között a listán:

1. Maláriás esetek és azok gazdasági hatása (osztott hely)
4. Kereskedelmi vámok mértéke
10. Vállalkozás alapításához szükséges idő (5 nap)
10. Export GDP-hez viszonyított mértéke

Utolsó 10 között a listán:

138. Kormányzattal szemben jogérvényesítés esélyei
140. Kormányzati adminisztrációs terhek

Amiről nem tehetünk

Adottságok:

- Piac mérete
- Nyersanyagokkal való ellátottság
- Külső környezet

Lassan érő, hosszan ható tényezők

- Egészségügy
- Oktatás
- Infrastruktúra
- Üzleti kultúra

Zárógondolatok

- Hol lesz a helyünk jövőre... és azután?
- Kormányzás minősége versenyképességet meghatározó tényező
- Milyen a jó és rossz kormányzás? Hogyan látta Ambrogio **Lorenzetti** 1339-ben?

A rossz kormányzás hatása

(freskó sorozat Sienában, Palazzo Pubblico, 1339. év)

A város romokban, házak lerombolva,
utcák kihaltak,
csak a fegyvergyártás üzemel.
Emberek rosszkedvűek,
egymás ellen harcolnak.

A jó kormányzás hatása

Virágzó üzletek, esküvők, tánc,
békés munka mindenfelé,
építkezés, élénk kereskedelem,
földeken dolgozó emberek.

Jó kormányzás allegóriái:

Fő helyen a Bölcsesség
Körülötte támogatói, a megszemélyesített Béke,
Nagylelkűség, Mérsékletesség, Igazságosság...

cutting through complexity™

**Köszönöm a
figyelmet!**